

NEUVOTTELUTULOS VAKUUTUSALAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI 2023-2025 KLO 20.30

1 § SOPIMUSKAUSI

Tämän neuvottelutuloksen mukainen työehtosopimus tulee voimaan allekirjoituspäivänään. Työehtosopimus on voimassa 31.1.2025 saakka.

2 § KONTTORITOIMIHENKILÖIDEN PALKANKOROTUKSET

Vuoden 2023 palkankorotukset

1. Toukokuun 2023 normaalin palkanmaksun yhteydessä maksetaan erillinen kertaluonteinen korvaus 665 euroa. Kertakorvaus ei korota aikapalkkoja. Kertakorvaus maksetaan seuraavin edellytyksin:

- Kertakorvaus maksetaan niille vakuutusalan työehtosopimuksen piirissä oleville konttoritoimihenkilöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.3.2023 ja on voimassa kertakorvauksen maksupäivänä.
- Osa-aikaiselle konttoritoimihenkilölle kertakorvauksen määrä lasketaan kolmen kuukauden (tammi-maaliskuun) aikana tehdyn keskimääräisen työajan ja täyden työajan suhteessa. Jollei laskenta tällä tavalla ole mahdollista, kertakorvaus lasketaan tavalla, joka toteuttaa tämän määräyksen mukaista tarkoitusta.
- Osa-aikaiselle kuukausipalkkaiselle konttoritoimihenkilölle kertakorvauksen määrä lasketaan sovitun ja täyden työajan suhteessa.
- Kertakorvaus ei vaikuta lomalaskentaan tai muihin palkkoihin tai korvauksiin.
- Kertakorvaus maksetaan myös, jos konttoritoimihenkilö on perhevapaalla, sairaana tai lomautettuna.
- Konttoritoimihenkilön aloitteesta voidaan perustellusta syystä sopia kertakorvauksen maksamisesta kahdessa erässä.

2. Palkkoja korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 3,5 %. Vähimmäispalkkataulukkoja korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksen mukaisesti. Uudet vähimmäispalkkataulukot ovat liitteenä.

Vuoden 2024 palkankorotukset

1. Palkkoja korotetaan 1.5.2024 lukien 1,2 %:n suuruisella yleiskorotuksella. Vähimmäispalkkataulukkoja korotetaan 1.5.2024 lukien yleiskorotuksen mukaisesti. Uudet vähimmäispalkkataulukot ovat liitteenä.

2. Palkkoja korotetaan 1.5.2024 lukien 1,3 %:n suuruisella palkkakeskusteluerällä. Työehtosopimuksen 32 §:n mukaisesti voidaan sopia toisin palkkakeskusteluerän ajankohdasta aikavälillä 1.5.- 1.11.2024.

Palkkakeskusteluerän suuruus lasketaan palkankorotusajankohtaa edeltävän kuukauden toimihenkilöiden säännöllisen työajan palkkasummasta.

3 § KENTTÄMIESTEN PALKANKOROTUKSET

Vuoden 2023 palkankorotukset

1. Toukokuun 2023 normaalin palkanmaksun yhteydessä maksetaan erillinen kertaluonteinen korvaus 665 euroa. Kertakorvaus ei korota aikapalkkoja. Kertakorvaus maksetaan seuraavin edellytyksin:

- Kertakorvaus maksetaan niille vakuutusalan työehtosopimuksen piirissä oleville kenttämiehille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.3.2023 ja on voimassa kertakorvauksen maksupäivänä.
- Osa-aikaiselle kenttämiehelle kertakorvauksen määrä lasketaan kolmen kuukauden (tammi-maaliskuun) aikana tehdyn keskimääräisen työajan ja täyden työajan suhteessa. Jollei laskenta tällä tavalla ole mahdollista, kertakorvaus lasketaan tavalla, joka toteuttaa tämän määräyksen mukaista tarkoitusta.
- Osa-aikaiselle kuukausipalkkaiselle kenttämiehelle kertakorvauksen määrä lasketaan sovitun ja täyden työajan suhteessa.
- Kertakorvaus ei vaikuta lomalaskentaan tai muihin palkkoihin tai korvauksiin.
- Kertakorvaus maksetaan myös, jos kenttämies on perhevapaalla, sairaana tai lomautettuna.
- Kenttämiehen aloitteesta voidaan perustellusta syystä sopia kertakorvauksen maksamisesta kahdessa erässä.

2. Palkkoja korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 3,5 %.

Vähimmäispalkkataulukkoja korotetaan 1.6.2023 lukien yleiskorotuksen mukaisesti. Uudet vähimmäispalkkataulukot ovat liitteenä.

Vuoden 2024 palkankorotukset

1. Palkkoja korotetaan 1.5.2024 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,5 %. Vähimmäispalkkoja korotetaan 1.5.2024 lukien 1,2 %:lla. Uudet vähimmäispalkkataulukot ovat liitteenä.

4 § LISÄT

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen lisiä korotetaan 6,0 %:lla 1.6.2023.

VTS-lisän suuruus on 1.5.2024 lukien 86 euroa.

5 § TEKSTIMUUTOKSET

Työehtosopimusmääräykset

Poistetaan työehtosopimuksen 1 §:n 5. kohdasta kohta c) kesäapulaiset 1.1.2024 lukien.

Muutetaan työehtosopimuksen 8 §:n 6. kohta (Konttoritoimihenkilöiden työaika) kuulumaan seuraavasti:

”Juhannus ja jouluaatto ovat vapaapäiviä, ellei muu järjestely ole välttämätön yhtiön toiminnan häiriintymättömän kulun turvaamiseksi. Uudenvuodenaaton ja kiiristorstain työaika on viisi tuntia.”

Muutetaan työehtosopimuksen 18 § (Lomaltapaluuraha) kuulumaan seuraavasti:

”18 § Lomaraha

1. Vuosilomalle jäävälle toimihenkilölle maksetaan lomarahaa 50 % vuosiloman palkasta.
2. Lomaraha maksetaan vuosilomapalkan yhteydessä, ellei sen maksuajankohdasta sovita toisin paikallisesti. Jos vuosiloma on jaettu, maksetaan jokaista loman osaa vastaava lomaraha kyseisen vuosiloman osan vuosilomapalkan yhteydessä, ellei paikallisesti sovita toisin.
3. Toimihenkilö ei menetä oikeuttaan lomaraahan, jos työnantaja on irtisanonut hänen työnsopimuksensa päättymään vuosiloman aikana muusta kuin toimihenkilöstä aiheutuvasta syystä.
4. Lomaraha maksetaan lomakorvauksen yhteydessä, jos työsuhde päättyy lomakautena muusta kuin toimihenkilöstä aiheutuvasta syystä.
5. Työsuhteen päättyessä eläkkeelle siirtymiseen toimihenkilölle maksetaan lomaraha myös lomakorvauksen yhteydessä.”

Muutetaan työehtosopimuksen 19 § (Lapsen syntymään liittyvät poissaolot) kuulumaan seuraavasti:

”19 § Lapsen syntymään liittyvät poissaolot.

1. Toimihenkilö saa vapaata raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi sairausvakuutuslain (28/2022) mukaiset raskausraha-, erityisraskausraha- ja vanhempainrahakaudet. Toimihenkilö saa hoitovapaata työsopimuslain (32/2022) mukaisesti.
2. Toimihenkilölle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n (28/2022) mukaiseen raskausrahaan maksetaan raskausrahakauden alusta lukien yhdenjaksoisesti täyttä palkkaa 40 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.
3. Toimihenkilölle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1. tai 2. momenttien (28/2022) mukaiseen vanhempainrahaan, maksetaan täyttä palkkaa 32 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.
4. Jos toimihenkilö on adoptoinut alle kaksivuotiaan lapsen sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 3. momentin (28/2022) mukaisesti, hänelle maksetaan täyttä palkkaa 32 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta adoptiolapsen hoitoon ottamisen alusta lukien.
5. Jos toimihenkilö on lakiin perustuvalla raskausvapaalla, erityisraskausvapaalla, vanhempainvapaalla tai hoitovapaalla yhteensä yli 18 kuukautta, sitä ylittävää poissaoloaikaa ei oteta huomioon työssäoloajan veroisena, kun määritellään työsuhteen kestoajaan sidottuja etuuksia.
6. Työnantaja maksaa tämän pykälän mukaiselta lapsen syntymään tai adoptioon liittyvältä poissaoloajalta maksettavan palkan suoraan toimihenkilölle ja hakee sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen, kun on saanut toimihenkilöltä siihen tarvittavat selvitykset.
7. Jos tämän pykälän mukainen, sairausvakuutuslakiin perustuva raha menetetään sen vuoksi, ettei toimihenkilö lain edellyttämässä määräajassa tehtävää hakemusta varten ole jättänyt selvitystä, vähennetään tämän pykälän mukaisesta palkasta menetettyä sairausvakuutuslain mukaista rahaa vastaava osa.

8. Perhevapaalta palaavalla toimihenkilöllä on oikeus palata aikaisempaan tai siihen rinnastettavaan työhön.

Pöytäkirjamerkintä 19 §:n voimaantulosta:

Uusia perhevapaita koskevia työehtosopimuksen määräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin toimihenkilöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 1.6.2023 tai sen jälkeen. Mikäli toimihenkilöihin noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 1.6.2023, noudatetaan työsuhteessa 31.1.2023 asti voimassa olleen työehtosopimuksen äitiys-, isyys- ja adoptiovapaita koskevia määräyksiä.”

Muutetaan työehtosopimuksen 20 §:n 3. kohta (Sairausajan palkka) kuulumaan seuraavasti:

“Jos toimihenkilö keskeyttää oman sairautensa tai muusta syystä aiheutuneen työkyvyttömyyden vuoksi työsuhteen mukaisen palkattoman perhevapaansa, työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa sairausajan palkkaa ajalta, jonka palkaton perhevapaa olisi kestänyt.”

Lisätään työehtosopimuksen 20 §:n 6. kohdan toiseksi kappaleeksi (Sairausajan palkka) seuraava:

“Jos päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta ei makseta tai se maksetaan vähäisempänä toimihenkilön tuottamuksesta, työnantajan palkanmaksuvelvollisuus vähenee maksamatta jääneellä määrällä.”

Muutetaan työehtosopimuksen 22 §:n 1. kohdan neljäs ranskalainen viiva (Lääkärintarkastukset) kuulumaan seuraavasti:

“- kun raskaana oleva toimihenkilö osallistuu välttämättömään tarkastukseen, jota edellytetään sairausvakuutuslain mukaisen todistuksen saamiseksi sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n tai 3 §:n (28/2022) mukaisen raskaus- tai erityisraskausrahan hakua varten”

Muutetaan työehtosopimuksen 24 §:n 2. kappale (Säännöt ja sosiaaliedut) kuulumaan seuraavasti:

“Kun sosiaalietuuksia laaditaan tai muutetaan, työnantajan on neuvoteltava työehtosopimuksen 32 §:n mukaisesti siitä toimihenkilöyhdistyksen tai sen valtuuttaman pääluottamusmiehen kanssa, tai toimihenkilöyhdistyksen puuttuessa pääluottamusmiehen kanssa. Jos työehtosopimus on laatimis- tai muuttamishetkellä voimassa, sosiaalisia etuja voidaan vähentää, korvata toisella tai poistaa vain työehtosopimuksen 32 §:n mukaisesti sopimalla toimihenkilöyhdistyksen tai sen valtuuttaman pääluottamusmiehen kanssa, tai sen puuttuessa sopimalla pääluottamusmiehen kanssa.

Pöytäkirjamerkintä: Sanamuodon muuttaminen ei merkitse asiallista muutosta määräyksen sisältöön muuta kuin siltä osin, ettei työehtosopimusosapuolten suostumusta enää tarvita. Tällä määräyksellä ei puututa vakiintuneisiin työsuhteen ehtoihin.”

Vakuutusalan konttoritoimihenkilöitä koskeva palkkasopimus

Lisätään konttoritoimihenkilöiden palkkasopimuksen 2 §:ään (Palkkausjärjestelmä) uusi kohta seuraavasti:

”Pääläluottamusmies saa tiedot yrityksessä käytössä olevan palkkausjärjestelmän/palkkausjärjestelmien mukaisesta tehtävien vaativuuden arvioinnista ja luokittelun perusteista yleisellä tasolla. Tiedot annetaan pyydettäessä kerran vuodessa.”

Liite 3 Konttoritoimihenkilöiden vähimmäispalkat

Poistetaan vaativuusluokka B 1.6.2023 lukien siten, että uusi vähimmäispalkka määräytyy vaativuusluokka C:n alarajan mukaan.

Liite 4 Palkkakeskustelua koskeva pöytäkirja

Lisätään palkkakeskustelupöytäkirjan 1 §:n (Palkkaperiaatteet) kohtaan 3 uusi kappale seuraavasti:

”Palkkakeskustelussa ammattitaitoa, osaamista sekä työssä suoriutumista ja tavoitteellisuutta ei voida arvioida pelkästään kappalemäärien tai euromääräisten tulosten kautta.”

Muutetaan palkkakeskustelupöytäkirjan 4 §:n (Yksilön suoja) 4. kohdan ensimmäinen kappale seuraavasti:

”Toimihenkilön pyynnöstä suoraan palkkakeskustelutyöryhmän käsiteltäväksi viedään asia, jossa toimihenkilö esittää väitteen ja perustelut, että palkkakeskustelujen lopputulokseen on vaikuttanut palkkakeskustelupöytäkirjaan liittymätön ja epäasiallinen peruste. Käsitteilypyyntö on esitettävä palkkakeskustelutyöryhmälle viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun palkankorotusratkaisu annettiin toimihenkilölle. Määräyksen tarkoittamia asioita ei voi saattaa liittotason palkkausjärjestelmätyöryhmän ratkaistaviksi.”

Lisätään palkkakeskustelupöytäkirjan 4 §:ään (Yksilön suoja) 9. kohtaan seuraava (kursiivilla):

”Työnantajan pitää määritellä palkkakeskustelun osapuolet ja tiedottaa asiasta kyseessä oleville henkilöille. *Arvioija ja arvioinnin kohde eivät voi olla jakamassa samaa pottia.* Lisäksi työnantaja on velvollinen ilmoittamaan, jos osapuolet vaihtuvat.”

Lisätään palkkakeskustelupöytäkirjan 4 §:ään (Yksilön suoja) uusi 10. kohta kuulumaan seuraavasti:

”Esihenkilö ilmoittaa toimihenkilölle ennen jakoa, kuinka montaa toimihenkilöä jaettava euromäärä koskee.”

Lisätään palkkakeskustelupöytäkirjan 5 §:n (Erytistilanteet) 7. kohtaan seuraava (kursiivilla):

”- - prosentuaalinen korotus. *Heidän kanssaan ei käydä palkkakeskusteluja.*”

Muutetaan palkkakeskustelupöytäkirjan 9 § 2. kohta (Paikallinen sopiminen) kuulumaan seuraavasti:

“Yrityskohtaisen palkkausjärjestelmän pitää perustua työtehtävien vaativuuden arviointiin ja täyttää vakuutusalan työehtosopimuksen yleiset edellytykset muun muassa tasa-arvonäkökulmasta. Yrityskohtaisesti ei voida syrjäyttää työehtosopimuksen määräyksiä yleiskorotuksista ja palkankorotusajankohdista. Siinä ei voida myöskään syrjäyttää määräyksiä työnseisauksista ja erimielisyyksien ratkaisemisesta”.

Muutetaan palkkakeskustelupöytäkirjan 10 §:n (Neuvottelujärjestys) 2. kohdan (Liittotason palkkausjärjestelmätyöryhmä) viimeinen kappale seuraavasti (kursiivilla):

”Palkkausjärjestelmätyöryhmän pitää ratkaista asia tarpeetonta viivytystä välttäen *ja kuitenkin viimeistään kahden kuukauden sisällä siitä, kun palkkakeskustelu on todettu erimieliseksi yrityksen sisällä.*”

Lisätään palkkakeskustelupöytäkirjan 11 §:ään (Erinäiset määräykset) neljännen kappaleen loppuun seuraava:

”Luottamusmiehet saavat osallistua myös esihenkilöiden palkkakeskustelukoulutuksiin yritystasolla.”

Kenttämiesten palkkasopimus

Muutetaan kenttämiehiä koskevan palkkasopimuksen 2 §:n 5. kohta (Kiinteä palkka) kuulumaan seuraavasti:

“Palvelusvuosilisien ansainta-aikaa laskettaessa otetaan huomioon aika, jolloin toimihenkilöllä on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n (28/2022) mukaiseen raskausrahaan tai sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n (28/2022) mukaiseen vanhempainrahaan ja samalla työehtosopimuksen mukaiseen täyteen palkkaan ko. ajoilta. Samoin otetaan huomioon enintään kolmen kuukauden palkaton poissaolo.

Pöytäkirjamerkintä: Ennen 1.8.2022 voimaan tulleen sairausvakuutuslain muutosta olevat vapaat ja palkattomat poissaolot otetaan huomioon sen pituisina kuin ne olisi otettu huomioon ilman sairausvakuutuslain muutosta.”

Vakuutusalan luottamusmiessopimus

Lisätään luottamusmiessopimuksen 10 §:n kohtaan 4 (Päälouottamusmiehen ansiokehitys) seuraava (kursiivilla):

” - - alan *identtisten toimihenkilöiden* suoritustason ansiokehitysprosentin - -

Pöytäkirjamerkintä: Määräystä sovelletaan syyskuussa 2023 alkavalta tilastokaudelta eteenpäin.”

Luottamusmiessopimuksen soveltamisperiaatteet

Lisätään luottamusmiessopimuksen soveltamisperiaatteiden kohdan 2 alkuun seuraava (kursiivilla):

”Luottamusmiehen ansiokehitystä tarkastellaan säännöllisesti vuosittain ja verrataan sitä sen tehtävän ansiokehitykseen, josta hän on tullut valituksi luottamusmiestehtävään. Luottamusmiehen kannalta on tärkeää - -”

6 § TYÖRYHMÄT

1 Tulevaisuuden työ

Työryhmän teemat sovitaan sopimuskauden aikana. Osapuolet tarkastelevat ajankohtaisia ja alaa eteenpäin vieviä aiheita.

2 Yhteistoimintalain mukaista jatkuvaa vuoropuhelua koskeva työryhmä

Työryhmä seuraa vakuutusalan yrityksissä käytävää uuden yhteistoimintalain 2 luvun mukaista vuoropuheluelvoitetta käytännössä. Saadakseen tietoa yrityksistä työryhmä voi kuulla vuoropuhelun osapuolena olevia yritysedustajia ja henkilöstön edustajia. Tarkoituksena on selvittää tarpeita ja mahdollisuuksia sopia toisin lain vuoropuheluelvoitteen toteuttamistavoista ja kohteesta sekä saadun tiedon mukaan päivittää yhteistoimintasopimus.

3 Tilastotyöryhmä

Työryhmä tarkastelee sopimuskauden aikana palkkatilastojen valmistuttua vakuutusalan ansiokehitystä suhteessa muiden keskeisten alojen ansiokehitykseen.

4 Selkeyttämistyöryhmä

Selkeyttämistyöryhmässä käydään lävitse työehtosopimuksen yhteistoimintasopimus sekä sairausajan palkkaa koskeva 20 §.

5 Paikallista sopimista koskeva työryhmä

Liittojen yhteisenä tehtävänä on tukea paikallisten osapuolten sopimustoimintaa. Tavoitteen toteuttamiseksi liitot voivat järjestää tilaisuuksia tai jäsenyrityksen suostumuksella käyntejä jäsenyrityksissä.

7 § Allekirjoituspöytäkirjaan

- Liittojen yhteisessä palkkakeskustelukoulutuksessa käsitellään ainakin seuraavaa (Liite 7 Palkkakeskustelukoulutus)

- Pätevyyden ja suoriutumisen kriteerien avaaminen: miksi kriteerien avaaminen on tärkeää
- Palkkakeskustelutyöryhmän toiminta/tehtävät, työskentelytavat

- Uudistetaan palkkakeskusteluopas. Oppaaseen lisätään myös ”Eryteisesti koulutuksessa pitää kiinnittää huomiota esihenkilöiden palkkakeskusteluosaamiseen ja taitoon perustella.”

- Vuonna 2022 allekirjoituspöytäkirjassa sovittua pilotointia (liite 1) jatketaan aikaisemmin sovitun lisäksi vielä kahden palkkakeskustelukierroksen ajan. Liitot kouluttavat pilotoinnista jäsenyritysten ja niiden henkilöstön edustajia, seuraavat pilotoinnin toteuttamista ja toteutumista jäsenyrityksissä, tekevät yhdessä pilotointia koskevan tutkimuksen/tutkimuksia sekä selvittävät paikallisten osapuolten valmiuksia paikalliseen sopimiseen pilotin pysyvistä käyttöönotosta.

- Osapuolten lähtökohtana palkkakeskustelumallin kehittämisessä on edelleen tästä työehtosopimuksesta huolimatta säilyttää yleiskorotuksen ja palkkakeskustelukorotuksen perusteella jaettavan erän välinen suhde (50/50).

8 § Jatkuvan neuvottelun periaate

Sopimusosapuolet voivat tarkastella sopimuskauden aikana sopimuksen toimivuutta jatkuvan neuvottelun mukaisesti ja voivat tehdä siihen tarvittaessa yhdessä sovittuja muutoksia sopimuksen toimivuuden edistämiseksi.

Helsingissä 21.3.2023

Palvelualojen työnantajat PALTA ry (neuvottelijoina)

Minna Ääri

Kirsi Arvola

Timo Höykinpuro

Bettina Oldorff

Elina Reini

Ammattiliitto Pro ry (neuvottelijoina)

Jorma Malinen

Antti Hakala

Sari Lassila

Jukka Moilanen

Iiro Ketola

Merja Koistinen

Jarkko Pessinen

Antti Tarhio